

בבית המשפט העליון

בש"פ 5601/16

לפני: כבוד השופט א' שהם

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 20.6.2016, במ"ת 46049-04-16, שניתנה על ידי כב' השופט נ' אבו טהה

בשם העורר: עו"ד חיים שטיינברגר; עו"ד חן בן-חיים

בשם המשיבה: עו"ד מירי קולומבוס

החלטה

1. לפניי ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט נ' אבו טהה), מיום 20.6.2016, במ"ת 46049-04-16, בגדרה הוחלט על מעצרו של העורר, עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

כתב האישום שהוגש נגד העורר

2. מעובדות כתב האישום שהוגש נגד העורר עולה, כי הוא בן זוגה של ד.א. (להלן: המתלוננת) ולהם שלושה ילדים משותפים, וביניהם: ב.נ., קטינה ילידת 5.7.2008 (להלן: הקטינה), ו-א.נ., קטין יליד 16.3.2006 (להלן: הקטין). נמסר בכתב האישום, כי הקטין והקטינה נהגו לישון באותו חדר בדירת המשפחה בעיר קריית גת. לטענת המאשימה, במהלך תקופה של לפחות שנה עד לתאריך 14.4.2016, במספר רב

של הזדמנויות, בשעות הלילה, נהג העורר להיכנס למיטתה של הקטינה בחדר הילדים "ונשכב מאחוריה כשגבה מופנה אליו". עוד נטען, כי באותן נסיבות היה מסיר העורר את תחתוניו, מפשיל את מכנסיה ותחתוניה של הקטינה, ו"נצמד אליה מאחור ומחדיר את איבר מינו לפי הטבעת שלה". הקטינה, אשר הרגישה במעשיו של העורר, חששה, ועל כן עצמה את עיניה ועשתה עצמה כישנה. לאחר מעשה, הרים העורר בחזרה את תחתוניו וכן את תחתוניה ומכנסיה של הקטינה.

3. בתאריך 14.4.2016, בסמוך לשעה 04:00, שב העורר לבית המשפחה, לאחר שבילה בחדר השינה שלו ושל המתלוננת, העיר אותה משנתה, וביקש ממנה לקיים עמו יחסי מין. המתלוננת אמרה שהיא עייפה וסירבה לבקשתו. בהמשך, כך נטען בכתב האישום, נכנס העורר לחדר הילדים, ונשכב מאחורי הקטינה, כשגבה מופנה אליו. העורר הסיר את תחתוניו ואת מכנסיה ותחתוניה של הקטינה, אחז בידיו במותניה, נצמד אליה מאחור, והחדיר את איבר מינו לפי הטבעת שלה. הקטינה, אשר חשה במעשיו של העורר, חששה, ועל כן עצמה את עיניה ועשתה עצמה כישנה. כתב האישום מספר, כי המתלוננת קמה ממיטתה והלכה למטבח, כאשר בדרכה היא נכנסה לחדר הילדים, ואז ראתה את [העורר] שוכב במיטתה של הקטינה כמתואר לעיל". משהבחין העורר במתלוננת, הוא זינק בבהלה מהמיטה "כשאיבר מינו חשוף ותחתוניו מופשלים ומיהר להרים את תחתוניו". לאחר שהעורר יצא מהחדר, ניגשה המתלוננת למיטתה של הקטינה "ששכבה ערה ומפוזרת מתחת לשמיכה", וכשהרימה את השמיכה מעל בתה, היא ראתה "שמכנסיה ותחתוניה מופשלים וישבנה חשוף". המתלוננת, אשר חששה מהעורר, הזעיקה את אחיו שהגיע לבית המשפחה ולקח איתו את העורר לביתו.

4. בכתב האישום יוחסו לעורר, עבירות מין במשפחה: מעשה סדום – עבירות רבות, לפי סעיף 351(א), בנסיבות סעיף 347(ב) + 345(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

5. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המאשימה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו.

6. ביום 9.5.2016, הורה כב' השופט נ' אבו טהה להפנות את העורר אל שירות המבחן, לצורך קבלת תסקיר מעצר בעניינו, וקבע את המשך הדיון ליום 13.6.2016.

7. בהחלטה מיום 20.6.2016, ציין השופט אבו טהה כי אין מחלוקת לגבי קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה וכן לקיומה של עילת מעצר. עם זאת, עתרה ב"כ העורר לשחרר את מרשה לחלופת המעצר, אשר נבחנה על ידי שירות המבחן. מתסקיר שירות המבחן שעמד לנגד עיני בית משפט קמא מתברר, כי העורר הינו כבן 31, נשוי ואב ל-3 ילדים, בגילאי 2 עד 10 שנים. משיחה עם רעייתו של העורר עלה כי העורר התעלל בה מבחינה נפשית, הוא בודד אותה והרחיק אותה מבני משפחה וחברים. עוד טענה האישה, כי העורר גילה כלפיה תחושות של קנאה ואובססיות. עוד נאמר בתסקיר, כי לעורר צרכים מיניים מוגברים, דבר שבא לידי ביטוי באירועים המתוארים בכתב האישום. האישה מסרה כי היא חוששת מהעורר במידה שישוחרר, פן ינסה לפגוע בה ובילדים.

אשר להערכת הסיכון בתחום המיני – נאמר בתסקיר כי העורר חש תסכול בקשר הזוגי והמיני עם אשתו, והוא התקשה לבטא את דחפיו "ולעיתים נאלץ לדחוק אותם". שירות המבחן התרשם, כי לא ניתן לשלול משיכה מינית מצידו של העורר לקטינים ולקטינות, ובכלל זה גם לילדיו. עוד נמסר בתסקיר, כי לא ניתן לשלול סיכון לפגיעה בבתו הקטינה ובאשתו של העורר. החלופה שהוצעה על ידי העורר, היא בבית האב במגדל העמק, שם הוא מתגורר עם בת זוג, לאחר גירושיו של האב מאשתו. נאמר בתסקיר, כי שירות המבחן התרשם מנכונות הערבים המוצעים לסייע לעורר. עם זאת, ולנוכח רמת הסיכון לפגיעה בקטינה ובאשה, לצד הקושי של העורר להשלים עם הגשת התלונה נגדו והכעס שהוא חש כלפי אשתו, קיים קושי להעריך את יכולתו לשמור על גבולות ולהסתגל לתנאים המגבילים לאורך זמן. לאור זאת, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על שחרורו של העורר לחלופת המעצר שנבחנה.

8. בית משפט קמא ציין בהחלטתו כי עבירות מין מקימות חזקה סטטוטורית של מסוכנות מובהקת, ולפיכך "רק בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן ניתן להסתפק בחלופת מעצר לגבי מואשמים בעבירה זו". במקרה דנן, המסוכנות מועצמת כאשר מדובר בקורבנות צעירים או חסרי אונים, או בני משפחה. בנסיבות אלה, סבר בית משפט קמא, כי אין בחלופה המוצעת בכדי לתת מענה הולם לרמת המסוכנות הגבוהה הנשקפת,

לכאורה, מהעורר כלפי בני משפחתו, או לתת מענה הולם לחשש "האינהרנטי" לשיבוש הליכי המשפט. לאור האמור, ולמרות העובדה שאין לעורר עבר פלילי, החליט בית משפט קמא לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

הערר

9. נטען בערר, שהוגש על החלטתו של בית משפט קמא, כי העורר זועק לחפותו, "וימשיך לזעוק לחפותו", ועל כן אין לזקוף לחובתו את העובדה שהוא מתקשה להשלים עם הגשת התלונה נגדו, וכי הוא חש כעס כלפי אשתו. עוד נטען, כי גם בעבירות בהן קיימת מסוכנות אינהרנטית, מצוות המחוקק היא לבחון חלופת מעצר. זאת, גם אם לא ניתן לאיין כל סיכון באופן מוחלט והרמטי. העורר נעדר הרשעות קודמות והוא ניהל, עובר למעצרו, אורח חיים נורמטיבי, ולראשונה בחייו הוא מעורב בפלילים. נטען בנוסף, כי לא נקבעה לעורר רמת מסוכנות גבוהה, והחשש המובע בתסקיר מבוסס על דברי אשתו בלבד, ואין כל אינדיקציה כי הוא ישוב לבצע עבירות. לאור האמור, התבקשתי לקבל את הערר ולהורות על שחרורו של העורר לחלופת המעצר המוצעת.

דיון והכרעה

10. לאחר עיון בחומר שהונח לפניי והאזנה לטיעוני הצדדים, הגעתי לידי מסקנה כי דין הערר להידחות.

סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1966, קובע שלושה תנאים מצטברים, הדרושים לשם מעצרו של אדם עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו: קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה; קיומה של עילת מעצר; והיעדר חלופה שניתן באמצעותה להשיג את מטרות המעצר, בדרך פוגענית פחות בנאשם. בנידון דידן, מתקיימים שני התנאים הראשונים, והשאלה שבה יש להכריע היא, האם יש מקום להורות על שחרורו של העורר לחלופת המעצר המוצעת, או לחלופת מעצר אחרת.

כידוע, יש לבחון במסגרת שאלה זו, האם חלופת מעצר כלשהי תסכון, בכדי לאיין את מסוכנותו של הנאשם, ולשרת כראוי את מטרות המעצר. אם התשובה לשאלה זו היא חיובית, יש לבחון את התאמתה של חלופת המעצר המוצעת על ידי הנאשם (בש"פ 2819/15 פלוני נ' מדינת ישראל (17.5.2016)); בש"פ 6538/14 אל מהר נ' מדינת

ישראל (23.10.2014); בש"פ 6550/14 בן סעדון נ' מדינת ישראל (21.10.2014); בש"פ 2754/14 צחייק נ' מדינת ישראל (20.5.2015).

11. ובחזרה לענייננו. כתב האישום מתאר, לכאורה, ביצוע מעשי סדום בבתו הקטינה של העורר במספר רב של הזדמנויות, בהיותה כבת שמונה שנים בלבד. המעשים עצמם מלמדים על מסוכנות גבוהה הנשקפת מהעורר, ועל דחפים מיניים בלתי נשלטים. בנוסף למסוכנות האינהרנטית הגלומה במעשים המיוחסים לעורר, קיים חשש כי הלה יפעל לשיבוש הליכי המשפט, שעה שמדובר במתלוננים שהם בני משפחתו של העורר (ראו, בהקשר זה, בש"פ 2848/15 מדינת ישראל נ' מונה (7.5.2015); בש"פ 930/15 בוטקילה נ' מדינת ישראל (10.2.2015); בש"פ 5073/14 מדינת ישראל נ' פלוני (25.7.2014)).

12. בניגוד לטענת העורר, שירות המבחן לא ביסס את המלצתו, שלא לאשר את החלופה המוצעת, על הכחשתו של העורר את המיוחס לו, אלא על כך שהוא מתקשה להשלים עם הגשת התלונה והכעס שהוא מפנה כלפי אשתו, העלול להוביל לסיכון ממשי כלפיה. בנוסף, קיים סיכון לא מבוטל כי הוא עלול לשוב ולפגוע מינית בקטינים אחרים, בשל דחפיו המיניים הבלתי נשלטים ונטייתו "לצמצם ולמזער בדחפיו המיניים".

13. בנסיבות אלה, מסקנתי היא כי כל חלופת מעצר לא תסכון, לפחות לעת הזו, בין אם מדובר בחלופת המעצר המוצעת ובין אם בחלופת מעצר אחרת.

לאור האמור, דין הערר להידחות.

ניתנה היום, י"ח בתמוז התשע"ו (24.7.2016).

ש ו פ ט